

სს „ხრამჭესი I“

ფინანსური ანგარიშგება

*2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად*

სს „ხრამჭესი I“

ფინანსური ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

სრული შემოსავლის ანგარიშგება.....	5
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	6
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება.....	7
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	8
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები.....	9-32

შპს იუაი
საქართველო, 0105, თბილისი
კოტე აფხაზის ქუჩა 44
ტელ: +995 (32) 215 8811
www.ey.com/ge
www.facebook.com/EYGeorgia

EY LLC
44 Kote Abkhazi street
Tbilisi, 0105, Georgia
Tel: +995 (32) 215 8811
www.ey.com/ge
www.facebook.com/EYGeorgia

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „ხრამქესი I“-ის აქციონერებს და სამეთვალყურეო საბჭოს

მოსაზრება

ჩავატარეთ სს „ხრამქესი I“-ის (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან, ასევე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნებისგან, მათ შორის, სააღრიცხვო პოლიტიკასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი ინფორმაციისგან.

ჩვენი აზრით, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის – „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ – ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებლობის ვართ კომპანიისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (ბესსს) პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით) (ბესსს-ის კოდექსი) და იმ ეთიკური მოთხოვნების შესაბამისად, რომლებიც რელევანტურია საქართველოში ფინანსური ანგარიშგების ჩვენ მიერ ჩატარებული აუდიტისთვის და შესრულებული გვაქვს ამ მოთხოვნებით და ბესსს-ის ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

მნიშვნელოვან გარემოებათა ამსახველი აზრები

გვინდა ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების მე-17 შენიშვნაზე, რომელშიც აღწერილია დაკავშირებულ მხარეებთან კომპანიის ოპერაციების მნიშვნელოვანი კონცენტრაცია. ჩვენი მოსაზრება ამ საკითხთან მიმართებაში მოდიფიცირებული არ არის.

**Building a better
working world**

კომპანიის 2023 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია მოიცავს ინფორმაციას, რომელიც შეტანილია კომპანიის 2023 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში, გარდა ფინანსური ანგარიშგებისა და ჩვენ მიერ მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. კომპანიის 2023 წლის მმართველობის ანგარიშგება ჩვენთვის ხელმისაწვდომი სავარაუდოდ გახდება აუდიტორის წინამდებარე დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობის ანგარიშგებას და ჩვენ არანაირი ფორმის მარწმუნებელ დასკვნას არ წარმოვადგენთ მასზე ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე გამოცემულ ჩვენს დასკვნაში.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და განვიხილოთ, სხვა ინფორმაცია არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან, ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია.

ხელმძღვანელობის და სამეთვალყურეო საბჭოს პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს

სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ გონივრული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ, გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

**Building a better
working world**

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ▶ ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების გონივრულობას და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- ▶ დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის – ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება კომპანია უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ▶ ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

**Building a better
working world**

სამეთვალყურეო საბჭოს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

ანა კუსრაშვილი (SARAS-A-169041)

შპს „იუაის“ სახელით (SARAS-F-855308)

2024 წლის 2 თებერვალი

თბილისი, საქართველო

**Building a better
working world**

შპს იუაი
საქართველო, 0105, თბილისი
კ. აფხაზის 44
ტელ: +995 (32) 215 8811
www.ey.com/ge
www.facebook.com/EYGeorgia

EY LLC
44 Kote Abkhazi street Tbilisi, 0105,
Georgia
Tel: +995 (32) 215 8811
www.ey.com/ge
www.facebook.com/EYGeorgia

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „ხრამჭესი I“-ის აქციონერებს და სამეთვალყურეო საბჭოს

მოსაზრება

ჩავატარეთ სს „ხრამჭესი I“-ის (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან, ასევე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნებისგან, მათ შორის, სააღრიცხვო პოლიტიკასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი ინფორმაციისგან.

ჩვენი აზრით, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის – „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ – ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებლები ვართ კომპანიისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (ბესსს) პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით) (ბესსს-ის კოდექსი) და იმ ეთიკური მოთხოვნების შესაბამისად, რომლებიც რელევანტურია საქართველოში ფინანსური ანგარიშგების ჩვენ მიერ ჩატარებული აუდიტისთვის და შესრულებული გვაქვს ამ მოთხოვნებით და ბესსს-ის ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

მნიშვნელოვან გარემოებათა ამსახველი აზრები

გვინდა ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების მე-17 შენიშვნაზე, რომელშიც აღწერილია დაკავშირებულ მხარეებთან კომპანიის ოპერაციების მნიშვნელოვანი კონცენტრაცია. ჩვენი მოსაზრება ამ საკითხთან მიმართებაში მოდიფიცირებული არ არის.

**Building a better
working world**

კომპანიის 2023 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია მოიცავს ინფორმაციას, რომელიც შეტანილია კომპანიის 2023 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში, გარდა ფინანსური ანგარიშგებისა და ჩვენ მიერ მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. კომპანიის 2023 წლის მმართველობის ანგარიშგება ჩვენთვის ხელმისაწვდომი სავარაუდოდ გახდება აუდიტორის წინამდებარე დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობის ანგარიშგებას და ჩვენ არანაირი ფორმის მარწმუნებელ დასკვნას არ წარმოვადგენთ მასზე ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე გამოცემულ ჩვენს დასკვნაში.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და განვიხილოთ, სხვა ინფორმაცია არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან, ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია.

ხელმძღვანელობის და სამეთვალყურეო საბჭოს პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს

სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ გონივრული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ, გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

**Building a better
working world**

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ▶ ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავეგემოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების გონივრულობას და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- ▶ დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის – ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება კომპანია უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ▶ ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

**Building a better
working world**

სამეთვალყურეო საბჭოს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

ანა კუსრაშვილი (SARAS-A-169041)

შპს „იუაის“ სახელით (SARAS-F-855308)

2024 წლის 2 თებერვალი

თბილისი, საქართველო

სს „ხრამჭესი I“

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ათას ლარში

	შენიშვნა	2023	2022
ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	6	4,653	5,243
ცვეთა	9	(2,907)	(2,584)
ხელფასი და დასაქმებულთა სხვა გასამრჯელოები დაზღვევა		(2,175)	(1,888)
ქონების გადასახადი		(630)	(702)
ქონების გადასახადი		(550)	(521)
სარემონტო და ტექნომსახურების ხარჯები		(615)	(229)
პროფესიული მომსახურება		(263)	(245)
ტრანსპორტირების ხარჯები		(191)	(200)
ზარალი ძირითადი საშუალებების გადაფასებიდან	9	(12,950)	-
სხვა საოპერაციო ხარჯები		(782)	(620)
საოპერაციო ზარალი		(16,410)	(1,746)
ფინანსური დანახარჯები		(41)	(1)
ფინანსური შემოსავალი	7	1,285	1,731
(ზარალი)/შემოსულობა სასესხო მოთხოვნის ხელახალი შეფასებიდან	11	(284)	450
(ზარალი)/მოგება დაბეგვრამდე		(15,450)	434
მოგების გადასახადის (დარიცხვა)/შემობრუნება	8	(1,941)	1,138
წლის წმინდა (ზარალი)/მოგება		(17,391)	1,572
სხვა სრული შემოსავალი მუხლები, რომლების რეკლასიფიცირება არ ხდება შემდგომი პერიოდების მოგება-ზარალში ძირითადი საშუალებების გადაფასება	9	17,902	-
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		511	1,572

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება კომპანიის ხელძღვანელობის მიერ დამტკიცდა და მისი სახელით ხელი მოეწერა 2024 წლის 2 თებერვალს:

დევი კანდელაკი
გენერალური დირექტორი

ელენა მჭედლიძე
ფინანსური დირექტორი

9-32 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „ხრამჭესი I“

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ათას ლარში

	შენიშვნა	2023	2022
ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	6	4,653	5,243
ცვეთა	9	(2,907)	(2,584)
ხელფასი და დასაქმებულთა სხვა გასამრჯელოები დაზღვევა		(2,175)	(1,888)
ქონების გადასახადი		(630)	(702)
სარემონტო და ტექნომსახურების ხარჯები		(550)	(521)
პროფესიული მომსახურება		(615)	(229)
ტრანსპორტირების ხარჯები		(263)	(245)
ჭრანსპორტირების ხარჯები		(191)	(200)
ზარალი ძირითადი საშუალებების გადაფასებიდან	9	(12,950)	-
სხვა საოპერაციო ხარჯები		(782)	(620)
საოპერაციო ზარალი		(16,410)	(1,746)
ფინანსური დანახარჯები		(41)	(1)
ფინანსური შემოსავალი	7	1,285	1,731
(ზარალი)/შემოსულობა სასესხო მოთხოვნის ხელახალი შეფასებიდან	11	(284)	450
(ზარალი)/მოგება დაბეგვრამდე		(15,450)	434
მოგების გადასახადის (დარიცხვა)/შემობრუნება	8	(1,941)	1,138
წლის წმინდა (ზარალი)/მოგება		(17,391)	1,572
სხვა სრული შემოსავალი			
<i>მუხლები, რომლების რეკლასიფიცირება არ ხდება შემდგომი პერიოდების მოგება-ზარალში</i>			
ძირითადი საშუალებების გადაფასება	9	17,902	-
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		511	1,572

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ დამტკიცდა და მისი სახელით ხელი მოეწერა 2024 წლის 2 თებერვალს:

დევი კანდელაკი
გენერალური დირექტორი

ელენა მჭედლიძე
ფინანსური დირექტორი

9-32 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „ხრამჰესი I“

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ათას ლარში

	შენიშვნა	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	9	51,014	47,306
აქტივის გამოყენების უფლება		77	96
არამატერიალური აქტივები		12	21
გრძელვადიან აქტივებში გადახდილი ავანსები		199	176
სასესხო მოთხოვნები	11	-	6,033
სულ გრძელვადიანი აქტივები		51,302	53,632
მოკლევადიანი აქტივები			
მარაგები		508	595
საგადასახადო აქტივები, წმინდა		-	372
სავაჭრო მოთხოვნები	10	637	493
სასესხო მოთხოვნა	11	-	183
გადახდილი ავანსი		244	227
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	12	1,500	9,021
სულ მოკლევადიანი აქტივები		2,889	10,891
სულ აქტივები		54,191	64,523
საკუთარი კაპიტალი და ვალდებულებები			
საკუთარი კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	13	3,447	3,447
გადაფასების რეზერვი		27,068	10,135
გაუნაწილებელი მოგება		18,549	45,971
სულ საკუთარი კაპიტალი		49,064	59,553
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა ვალდებულება	14	5,034	4,875
საგადასახადო ვალდებულებები, წმინდა		13	-
საიჯარო ვალდებულებების მოკლევადიანი წილი		16	14
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		5,063	4,889
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
გრძელვადიანი საიჯარო ვალდებულებები		64	81
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		64	81
სულ ვალდებულებები		5,127	4,970
სულ საკუთარი კაპიტალი და ვალდებულებები		54,191	64,523

9-32 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „ხრამჭესი I“

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ათას ლარში

	სააქციო კაპიტალი	ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი	გაუნაწილე- ბელი მოგება	სულ
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	3,447	10,865	37,219	51,531
წლის წმინდა მოგება	-	-	1,572	1,572
გადაფასების რეზერვის ცვეთა	-	(730)	730	-
გამოცხადებული დივიდენდები (13 შენიშვნა)	-	-	(350)	(350)
დივიდენდების შემობრუნება (მე-13 შენიშვნა)	-	-	6,800	6,800
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	3,447	10,135	45,971	59,553
წლის წმინდა ზარალი	-	-	(17,391)	(17,391)
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	17,902	-	17,902
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	3,447	28,037	28,580	60,064
გადაფასების რეზერვის ცვეთა	-	(969)	969	-
გამოცხადებული დივიდენდები (მე-13 შენიშვნა)	-	-	(11,000)	(11,000)
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	3,447	27,068	18,549	49,064

9-32 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „ხრამჭესი I“

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ათას ლარში

	შენიშვნა	2023	2022
საოპერაციო საქმიანობა			
(ზარალი)/შემოსავალი დაბეგრამდე		(15,450)	434
<i>არაფულადი კორექტირებები დასაბეგრი მოგების წმინდა ფულად ნაკადებთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით</i>			
ცვეთა		2,907	2,584
ამორტიზაცია		9	14
შემოსულობა ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან		-	(34)
ზარალი ძირითადი საშუალებების გადაფასებიდან	9	12,950	-
ზარალი/(შემოსულობა) სასესხო მოთხოვნის ხელახალი შეფასებიდან	11	284	(450)
საკურსო სხვაობით განპირობებული წმინდა ზარალი საინვესტიციო და საფინანსო საქმიანობაზე		29	122
ფინანსური დანახარჯები		12	1
საპროცენტო შემოსავალი	7	(1,285)	(1,190)
		(544)	1,481
საბრუნავ კაპიტალში შესული ცვლილებები			
ცვლილება მარაგებში		87	32
ცვლილება სავაჭრო მოთხოვნებში		(144)	2,487
ცვლილება გადახდილ ავანსებში		(17)	17
ცვლილება საგადასახადო აქტივებში/ვალდებულებებში, წმინდა		385	141
ცვლილება სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში		159	(703)
		(74)	3,455
გადახდილი მოგების გადასახადი	8	(1,941)	(62)
(საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული)/საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(2,015)	3,393
საინვესტიციო საქმიანობა			
ძირითად საშუალებებში გადახდილი თანხები		(1,667)	(4,417)
შემოსულობა ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან		-	34
შემოსულობა სასესხო მოთხოვნიდან		5,832	2,650
მიღებული პროცენტი		1,385	1,787
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		5,550	54
საფინანსო საქმიანობა			
გადახდილი დივიდენდები	13	(11,000)	(350)
საიჯარო ვალდებულების დაფარვა		(27)	(26)
საფინანსო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(11,027)	(376)
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ცვლილება		(7,492)	3,071
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	12	9,021	6,072
წმინდა საკურსო სხვაობები ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(29)	(122)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	12	1,500	9,021

2023 წელს მნიშვნელოვან არაფულად ოპერაციებს ადგილი არ ჰქონია (2022 წ.: 6,800 ლარის ოდენობით გამოცხადებული დივიდენდების უარყოფა და დივიდენდებზე დარიცხული 1,138 ლარის მოგების გადასახადის ვალდებულების გაუქმება).

9-32 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „ხრამჭესი I“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ათას ლარში

1. კორპორაციული ინფორმაცია

სს „ხრამჭესი I“ (შემდგომში „კომპანია“) არის საქართველოში დაფუძნებული რეზიდენტი სააქციო საზოგადოება. კომპანიის რეგისტრირებული მისამართია ხრამჭესი, წალკის რაიონი.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა ელექტროენერჯის წარმოება. მისი ძირითადი საოპერაციო აქტივია საქართველოში, წალკის რაიონში მდებარე ჰიდროელექტროსადგური („ხრამჭესი I“). წარმოებული ელექტროენერჯია საქართველოში იყიდება. კომპანიის მთავარი მომხმარებელი არის საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმო - შპს „თბილისის ელექტრომიწოდებელი კომპანია“.

კომპანიას „ხრამჭესი I“-სთვის მიღებული აქვს ელექტროენერჯის გამომუშავების ლიცენზია, რომელსაც ვადა 2024 წლის 24 დეკემბერს ეწურება. 2024 წლის განმავლობაში კომპანია მარეგულირებელს - „საქართველოს ენერჯეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელ ეროვნულ კომისიას“ („სემეკი“) წარუდგენს განაცხადს ახალი ლიცენზიის გაცემაზე, სემეკის 2020 წლის 27 მაისით დათარიღებული №22 დადგენილების შესაბამისად. ახალ ლიცენზიას განუსაზღვრელი სასარგებლო მომსახურების ვადა ექნება.

2023 წლისა და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის 100%-ის მფლობელი იყო „გარდაბანი ჰოლდინგი ბივი“ (შემდგომში „მშობელი საწარმო“). მშობელი საწარმოს კონტროლს ახორციელებს ღია სააქციო საზოგადოება „ინტერ რაო ეეს“ (საბოლოო მშობელი საწარმო). ღია სააქციო საზოგადოება „ინტერ რაოს“ მაკონტროლებელი ქვეყანაა რუსეთის ფედერაცია.

როგორც მე-17 შენიშვნაშია აღნიშნული, კომპანია საოპერაციო საქმიანობის ძირითად ნაწილს საბოლოო მშობელი საწარმოს საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოებთან აწარმოებს.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ჯერ არ დამტკიცებულა აქციონერის მიერ. აქციონერთა კრება ჩვეულებრივ საანგარიშგებო პერიოდის მომდევნო წლის პირველ ნახევარში ტარდება. აქციონერს აქვს იურიდიული უფლება შეცვალოს ფინანსური ანგარიშგება გამოშვების შემდეგ.

2. მომზადების საფუძველი

კომპანიის წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს („ბასს“) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულებით აღრიცხვის წესით, გარდა იმ ძირითადი საშუალებებისა, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით გადაფასების მოდელის ფარგლებში.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა თანხა წარმოდგენილია ათას ლარში და დამრგვალებულია ათასამდე, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა თანმიმდევრულად გამოიყენება წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში. ახლად გამოცემულ სტანდარტებს არსებითი გავლენა არ ჰქონიათ კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

(ა) უცხოური ვალუტა

კომპანიის სამუშაო ვალუტაა ლარი, რადგანაც ეს არის იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, რომელშიც კომპანია ეწევა საქმიანობას.

(ბ) ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი ხელშეკრულება, რომელიც ერთი საწარმოსთვის წარმოშობს ფინანსურ აქტივს, ხოლო მეორესთვის - ფინანსურ ვალდებულებას ან წილობრივ ინსტრუმენტს.

(i) ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივების ისეთი ყიდვა-გაყიდვა, როდესაც საჭიროა მათი ჩაბარება ნორმატიული აქტებით ან ბაზარზე დამკვიდრებული პრაქტიკით (გარიგების სტანდარტული პროცედურა) გათვალისწინებულ ვადაში, აღირიცხება გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც კომპანია იღებს აქტივის შესყიდვის ან გაყიდვის ვალდებულებას.

(ii) სამართლიანი ღირებულების შეფასება

კომპანია ფინანსურ ინსტრუმენტებს და არაფინანსურ აქტივებს, მაგალითად ძირითად საშუალებებს, აფასებს სამართლიანი ღირებულებით საბალანსო უწყისის ყოველი თარიღისთვის.

კომპანია ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძებნება, და რომლებშიც მაქსიმალურად გამოიყენება საბაზრო და მინიმალურად - არასაბაზრომონაცემები.

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან წარმოდგენილია ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემების საფუძველზე, რომელიც მთლიანობაში მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებებისას:

- ▶ 1-ლი დონე - იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების კოტირებული (დაუკორექტირებელი) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზარზე;
- ▶ მე-2 დონე - შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- ▶ მე-3 დონე - შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის განსაზღვრა.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ბ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების იერარქიის ერთი დონიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კომპანია განსაზღვრავს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე) ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის.

სამართლიანი ღირებულების შესახებ განმარტებითი შენიშვნის მიზნებისთვის, კომპანიამ აქტივების და ვალდებულებების კლასი განსაზღვრა აქტივის ან ვალდებულების ხასიათის, თვისებებისა და რისკების ან, ზემოაღნიშნული განმარტების შესაბამისად, სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონის მიხედვით.

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების ანალიზი და დამატებითი დეტალები მათი შეფასების მეთოდების შესახებ მოცემულია მე-15 შენიშვნაში.

(გ) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გადაფასების თარიღის შემდეგ აღიარებული გაუფასურების ზარალი. შეფასება ხდება საკმარისი სიხშირით, რომ გადაფასებული აქტივის სამართლიანი ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს მისი საბალანსო ღირებულებისგან.

თვითღირებულება მოიცავს აქტივის შემენასთან პირდაპირ დაკავშირებულ ხარჯებს. კომპანიის მიერ შექმნილი აქტივის თვითღირებულება მოიცავს მასალისა და შრომის პირდაპირ დანახარჯებს და ყველა სხვა ხარჯს, რომლებიც უშუალოდ უკავშირდება აქტივის დანიშნულებისამებრ გამოყენებისთვის შესაბამის მდგომარეობაში მოსაყვანად, დემონტაჟის და მოხსნის ხარჯებს, ასევე იმ ტერიტორიის რეაბილიტაციის ხარჯებს, რომლებზეც ეს აქტივები მდებარეობს და ნახესხებ სახსრებთან დაკავშირებულ დანახარჯებს. შექმნილი პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც აუცილებელია შესაბამისი აღჭურვილობის ფუნქციონირებისთვის, კაპიტალიზდება როგორც ამ აღჭურვილობის განუყოფელი ნაწილი.

თუ ძირითადი საშუალებების ერთეულებს სხვადასხვა სასარგებლო მომსახურების ვადა აქვთ, ისინი აღირიცხება ძირითადი საშუალებების ცალკე ერთეულებად (ძირითად კომპონენტებად).

გადაფასების ყოველგვარი ნამეტის აღიარება ხდება სხვა სრულ შემოსავალში და ერიცხება კაპიტალს ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვის ნაწილში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც იგი შეაბრუნებს ამავე აქტივის გადაფასების შედეგად შემცირებულ ღირებულებას, რომელიც მანამდე ხარჯად იყო აღიარებული, რა შემთხვევაშიც ზრდა აღიარდება გადაფასების შედეგად მიღებულ შემოსულობად. გადაფასების დეფიციტის აღიარება ხდება ხარჯის სახით გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც იგი გაქვითავს ამავე აქტივზე არსებულ ნამეტს, რაც აღიარებულია ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვში.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

აქტივების გადაფასების რეზერვიდან წლიური გადატანა გაუნაწილებელ მოგებაზე ხდება აქტივის გადაფასებული საბალანსო ღირებულების ცვეთასა და აქტივის თავდაპირველი თვითღირებულების ცვეთას შორის სხვაობით. გარდა ამისა, გადაფასების თარიღისთვის დაგროვილი ცვეთა ჩამოიწერება აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულებიდან და წმინდა ღირებულების გადაანგარიშება ხდება აქტივის გადაფასებულ ღირებულებამდე. გაყიდვისას კონკრეტულ აქტივთან დაკავშირებული ნებისმიერი გადაფასების რეზერვი გადაიტანება გაუნაწილებელ მოგებაზე. ცვეთა გამოითვლება წრფივი მეთოდით აქტივების სასარგებლო მომსახურების სავარაუდო ვადაზე.

თავდაპირველად აღიარებული ამა თუ იმ ძირითადი საშუალებისა და მისი ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ნაწილის აღიარება წყდება მისი გასხვისების დროს ან მაშინ, როდესაც მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარ არის მოსალოდნელი. აქტივის აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი (რომელიც გამოითვლება, როგორც გასხვისებიდან მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა) შედის სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, როდესაც ხდება აქტივის აღიარების შეწყვეტა.

(ii) შემდგომი დანახარჯები

ძირითადი საშუალების ნაწილის შეცვლის თვითღირებულების აღიარება ხდება ამ ძირითადი საშუალების საბალანსო ღირებულებაში თუ მოსალოდნელია, რომ კომპანია მიიღებს ამ ნაწილის თანმდევ სამომავლო ეკონომიკურ სარგებელს და თუ მისი თვითღირებულების სარწმუნოდ შეფასება შეიძლება. შეცვლილი ნაწილის საბალანსო ღირებულების აღიარება წყდება. ძირითადი საშუალებების ტექნიკური მომსახურების ყოველდღიური ხარჯი აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში მისი გაწვევისთანავე.

(iii) ცვეთა

ცვეთის აღიარება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ხდება ძირითადი საშუალებების თითოეული ნაწილის სასარგებლო მომსახურების სავარაუდო ვადაზე წრფივი მეთოდით, რადგანაც ეს ყველაზე ზუსტად ასახავს აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელ ათვისებას. ცალკეული აქტივის მნიშვნელოვანი კომპონენტები ფასდება და თუ ამ კომპონენტს აქტივის დანარჩენი ნაწილისგან განსხვავებული სასარგებლო მომსახურების ვადა აქვს, მისი ცვეთა განცალკევებით ხორციელდება. მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

ცვეთის მეთოდები, სასარგებლო მომსახურების ვადები და ნარჩენი ღირებულება ყოველი ფინანსური წლის დასასრულს გადაისინჯება და, საჭიროების შემთხვევაში, შესაბამისად კორექტირდება.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

მიმდინარე პერიოდებისთვის სასარგებლო მომსახურების ვადებია:

შენობა-ნაგებობები და ობიექტები	40 წლამდე
ძირითადი საშუალებები	2-34 წელი
ავტოსატრანსპორტო საშუალებები	2-10 წელი
სხვა	2-7 წელი

(დ) მარაგები

მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. მარაგების თვითღირებულება ეყრდნობა საშუალო შეწონილი ღირებულების პრინციპს და მოიცავს მარაგების შეძენის ხარჯებს, ასევე წარმოების თვითღირებულებას და სხვა ხარჯებს, რომელთა გაწევაც გახდა საჭირო მარაგების არსებულ მდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მისაყვანად.

(ე) ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

კომპანია ელექტროენერჯის გამომუშავების საქმიანობას ეწევა. წარმოებული ელექტროენერჯია იყიდება ელექტროენერჯის გამანაწილებელ კომპანიაზე, რომელიც საბოლოო მშობელი საწარმოს საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოა, და ასევე პირდაპირ მესამე მხარეებზე. ელექტროენერჯია იყიდება ცალკეული ხელშეკრულებების ფარგლებში და ელექტროენერჯის გაყიდვა ერთადერთ შესასრულებელ ვალდებულებას წარმოადგენს. შესასრულებელი ვალდებულება დაკმაყოფილებულია და ამონაგები აღიარდება ისეთ დროს, როდესაც აქტივზე კონტროლი გადაეცემა მომხმარებელს, რაც აქტივის მიწოდების მომენტში ხდება.

კომპანია იყენებს პრაქტიკულ მიდგომას მნიშვნელოვანი ფინანსური კომპონენტის არსებობასთან დაკავშირებით, რომელიც გულისხმობს, რომ ანაზღაურების დაპირებული თანხა არ კორექტირდება დაფინანსების მნიშვნელოვანი კომპონენტის ეფექტის შესაბამისად, თუ პერიოდი დაპირებული საქონლის გადაცემიდან ღირებულების გადახდამდე ერთი წელი ან ნაკლები იქნება.

ამონაგები ელექტროენერჯის გაყიდვიდან გამოითვლება ყოველთვიურად მომხმარებლებისთვის მიყიდული ელექტროენერჯის ოდენობის საფუძველზე, რომელიც განისაზღვრება საქართველოს მაღალი ძაბვის ელექტროქსელის ოპერატორის - „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ მიერ გაცემული ელექტროენერჯის მიღება-ჩაბარების აქტით და მომხმარებლებთან შეთანხმებით.

ელექტროენერჯის ტარიფებს საქართველოში არეგულირებს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია (სემეკი). საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2017 წლის 31 ოქტომბრის ბრძანებით, მგვტ/სთ ტარიფი განისაზღვრა 0,023 ლარის ოდენობით 2022 წლის 1 იანვრიდან და ეს ტარიფი 2025 წლის 31 დეკემბრამდე გამოიყენება.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ვ) გადასახადები

(i) მოგების გადასახადი

საწარმოების მიერ მიღებული წლიური მოგება, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, 2017 წლის 1 იანვრიდან არ იბეგრება საქართველოში (მე-8 შენიშვნა). მოგების გადასახადით დაიბეგრება დივიდენდების სახით იმ აქციონერებზე განაწილებული მოგება, რომლებიც არიან ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები საქართველოში, რომელიც დაანგარიშდება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. დივიდენდების გადახდიდან წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ვალდებულების და ხარჯის სახით, იმ პერიოდში, როდესაც ხდება დივიდენდების გამოცხადება, მიუხედავად გადახდის ფაქტური თარიღისა ან იმ პერიოდისა, როდესაც მოხდება დივიდენდების გადახდა. გარკვეულ შემთხვევებში დასაშვებია დარიცხული საგადასახადო ვალდებულებებიდან გამოქვითვები, რომლებიც აღირიცხება, როგორც შესაბამის განაწილებასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ხარჯის შემცირება. საქართველოს საგადასახადო სისტემის თავისებურებიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ საწარმოებს არ წარმოეშვებათ გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები. კომპანიის აქციონერებზე დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებით დაკავებული გადასახადი საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში აღიარებულია საკუთარი კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით.

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული ოპერაციების დაბეგრას, რომლებიც შეიძლება ჩაითვალოს მოგების განაწილებად (მაგალითად, არასაბაზრო ფასებით აღრიცხული გარიგებები, ბიზნესსაქმიანობასთან დაუკავშირებელი ხარჯები, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება). ამგვარი გარიგებების დაბეგრა აღირიცხება საოპერაციო გადასახადების ანალოგიურად და აღირიცხება, მოგებაში ან ზარალში, როგორც სხვა საოპერაციო ხარჯებში შემავალი სხვა გადასახადები.

(ზ) ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები

რამდენიმე ცვლილება და ინტერპრეტაცია პირველად იქნა გამოყენებული 2023 წელს, თუმცა მათ არ ჰქონია გავლენა კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- ▶ ფასს (IFRS) 17 სადაზღვევო ხელშეკრულებები - იძლევა სრულფასოვან სააღრიცხვო მოდელს სადაზღვევო ხელშეკრულებებისთვის;
- ▶ სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება - ბასს (IAS) 8-ის ცვლილება - განმარტავს სხვაობას სააღრიცხვო შეფასების ცვლილებასა და სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებებს შორის, ასევე ხარვეზების გამოსწორებას. ამასთან, ცვლილებაში მოცემულია როგორ იყენებენ საწარმოები შეფასების ტექნიკას და ამოსავალ მონაცემებს სააღრიცხვო შეფასებების განსახორციელებლად;
- ▶ ერთი გარიგებიდან წარმომდგარ აქტივებთან და ვალდებულებებთან დაკავშირებული გადავადებული გადასახადი - ბასს (IAS) 12-ის ცვლილება - ცვლილების მიზანია საწყისი აღიარების გამონაკლისის ფარგლების შეზღუდვა, ის აღარ ვრცელდება ოპერაციებზე, რომლებიც წარმოშობს თანაბარ დასაბეგრ და დასაქვით დროებით სხვაობებს, მაგალითად იჯარებს და ექსპლუატაციიდან ამოღებით წარმოქმნილ ვალდებულებებს;

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ზ) ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები (გაგრძელება)

- ▶ საერთაშორისო საგადასახადო რეფორმა – პილარ 2-ის სანიმუშო წესები - ბასს (IAS) 12-ის ცვლილება – რომლებიც დაინერგა ეკონომიკური თანამშრომლობის და განვითარების ორგანიზაციის (ეთგო) დასაბეგრი ბაზის შემცირების და მოგების გადატანის (BEPS) პრაქტიკასთან დაკავშირებული პილარ ორის წესების პასუხად და მოიცავს სავალდებულო დროებით გამონაკლისს პილარ ორის სანიმუშო წესების იურისდიქციული დანერგვის შედეგად წარმოშობილი გადავადებული გადასახადების აღიარებიდან და გაცხადებიდან; და ინფორმაციის გამჟღავნების მოთხოვნებს შესაბამისი საწარმოებისგან, რათა დაეხმაროს ფინანსური ანგარიშგებით მოსარგებლებს, რომ უკეთ გაიგონ ამ კანონმდებლობის შედეგად წარმოშობილი პილარ 2-ის მიხედვით მოგების გადასახადების შესახებ საწარმოს განმარტებითი შენიშვნები; განსაკუთრებით მის ძალაში შესვლის თარიღამდე;

ქვემოთ მოცემულ ცვლილებას გავლენა აქვს კომპანიის მიერ სააღრიცხვო პოლიტიკის გაცხადებაზე და არა კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაში რომელიმე მუხლის შეფასებაზე, აღიარებაზე ან წარდგენაზე.

- ▶ სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტებითი შენიშვნები – ცვლილება ბასს 1-ში და ფასს-ის მე-2 პრაქტიკულ რეკომენდაციაში – შესწორებების მიზანია საწარმოებს დაეხმაროს სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ უფრო სასარგებლო განმარტებით შენიშვნების წარმოდგენაში, რისთვისაც, საწარმოებისადმი მოთხოვნა, რომ განაცხადონ „მნიშვნელოვანი“ სააღრიცხვო პოლიტიკა, ჩანაცვლდა მოთხოვნით, რომ განაცხადონ თავიანთი „არსებითი“ სააღრიცხვო პოლიტიკა და დაემატა ინსტრუქცია იმის შესახებ, თუ როგორ უნდა გამოიყენონ საწარმოებმა არსებითობის კონცეფცია სააღრიცხვო პოლიტიკის წარმოდგენასთან დაკავშირებით.

4. შეფასებების, განსჯის და დაშვებების გამოყენება

ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობის მხრიდან მოითხოვს გარკვეულ გადაწყვეტილებებს, შეფასებებსა და დაშვებებს, რაც გავლენას ახდენს საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების თარიღისთვის ამონაგების, ხარჯების, აქტივებისა და ვალდებულებების თანხებზე. თუმცა ამ დაშვებებისა და შეფასებების სუბიექტური ხასიათის გამო შეიძლება მნიშვნელოვანი კორექტირებების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. შეფასებების, განსჯის და დაშვებების გამოყენება (გაგრძელება)

(ა) მოსაზრებები

ქვემოთ წარმოდგენილია კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარების პროცესში ხელმძღვანელობის მიერ გამოთქმული მოსაზრებები, რომლებიც ყველაზე მეტად მოქმედებს ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე:

(i) ძირითადი საშუალებების სამართლიანი შეფასების სიხშირე

კომპანიამ მიიღო გადაწყვეტილება თავისი ძირითადი საშუალებების აღრიცხვისთვის გამოიყენოს გადაფასების პოლიტიკა. ბასს (IAS) 16-ის „ძირითადი საშუალებები“ მიხედვით, ანგარიშვალდებული საწარმო ვალდებულია ისეთი სიხშირით გადააფასოს ძირითადი საშუალებები, რომ საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს იმ ღირებულებისგან, რომელიც განისაზღვრება სამართლიანი ღირებულების გამოყენებით საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების თარიღისთვის.

ძირითადი საშუალებები ბოლოს 2023 წლის 30 სექტემბრის მდგომარეობით გადაფასდა და აისახა ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებაში 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (მე-9 შენიშვნა).

(ბ) შეფასებები და დაშვებები

მომავალთან დაკავშირებით გაკეთებული ძირითადი დაშვებები და შეფასებები და ასევე სხვა შეფასების განუსაზღვრელობა საანგარიშგებო თარიღისათვის, რომელთა გამოც მომავალ ფინანსურ წელს შეიძლება საჭირო გახდეს მნიშვნელოვანი ცვლილების შეტანა აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში, აღწერილია ქვემოთ. კომპანიამ თავისი დაშვებებისა და შეფასებების საფუძვლად გამოიყენა ის ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს.

თუმცა არსებული გარემოებები და მომავალ მოვლენებთან დაკავშირებული დაშვებები შეიძლება შეიცვალოს ბაზარზე ან გარემოებებში ისეთი ცვლილებების გამო, რომლებიც არ ექვემდებარება კომპანიის კონტროლს. ასეთი ცვლილებები დაშვებებში აისახება მათი დადგომისთანავე.

(i) ძირითადი საშუალებების გადაფასება

2023 წლის 30 სექტემბერს დამოუკიდებელმა შემფასებელმა შპს „ბიდიო ქონსალთინგმა“ განსაზღვრა კომპანიის ძირითადი საშუალებების სამართლიანი ღირებულება. ეს შემფასებელი არის ამგვარი ტიპის ძირითადი საშუალებების შეფასების სპეციალისტი.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. შეფასებების, განსჯის და დაშვებების გამოყენება (გაგრძელება)

(ბ) შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

კომპანიის ძირითადი საშუალებების უმრავლესობა სპეციფიკური ხასიათის არის და იშვიათად იყიდება ღია ბაზარზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც იყიდება მიმდინარე ბიზნესის ნაწილის სახით. საქართველოში არ არსებობს მსგავსი ძირითადი საშუალებებისთვის მოქმედი ბაზარი და შესაბამისად, არ არსებობს საკმარისი მტკიცებულება იმისთვის, რომ მოხდეს ძირითადი საშუალებების სამართლიანი ღირებულების დადგენა საბაზრო ფასებზე დამყარებული მიდგომით. შესაბამისად, ძირითადი საშუალებების სამართლიანი ღირებულება ძირითადად განისაზღვრა შეფასების ამორტიზირებული ჩანაცვლების დანახარჯების მეთოდით, გარდა მიწის მცირე ნაწილისა და ძირითადი საშუალებების სხვა ერთეულებისა, რომლებიც ბაზრის ოპერაციების საფუძველზე შეფასდა.

ამორტიზებული ჩანაცვლების დანახარჯების მეთოდი ითვალისწინებს ძირითადი საშუალების შექმნის ან ჩანაცვლების ღირებულებას, რომელიც კორექტირდება ფიზიკური, ფუნქციონალური და ეკონომიკური ცვეთის და დაძველების მიხედვით. ამორტიზებული ჩანაცვლების დანახარჯები შეფასდა შიდა წყაროებისა და მსგავსი ძირითადი საშუალებებისთვის ქართული და საერთაშორისო ბაზრების ანალიზის საფუძველზე. ამორტიზებული ჩანაცვლების დანახარჯების განსაზღვრის გარდა, ჩატარდა ფულადი ნაკადების მახასიათებლების ტესტირება, მიღებული თანხების მართებულობის შესაფასებლად. ფულადი ნაკადების ტესტირებაზე დაფუძნებული მაჩვენებელი აღემატება ამორტიზებული ჩანაცვლების დანახარჯის მეთოდით განსაზღვრულს და შესაბამისად ძირითადი საშუალებების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა ამორტიზებული ჩანაცვლების დანახარჯის მეთოდით. თუმცა ორივე მეთოდში გამოყენებული მნიშვნელოვანი დაშვებები აღწერილია ქვემოთ, რომლებიც მოიცავს ფულადი ნაკადების ტესტირებაში გამოყენებული დაშვებების ცვლილების მგრძობელობას, რომელიც შესაძლოა გახდეს ამორტიზებული ჩანაცვლების დანახარჯებზე ნაკლები სამართლიანი ღირებულების მიღების მიზეზი. .

ამორტიზებული ჩანაცვლების დანახარჯი დაანგარიშებაში გამოყენებული მნიშვნელოვანი დაშვებები

ამორტიზებული ჩანაცვლების დანახარჯებში გამოყენებული მნიშვნელოვანი დაშვება არის 1 მეგავატი ჰიდრო-ელექტრო სიმძლავრის ჩანაცვლების ხარჯი. 1 მეგავატი სიმძლავრის ამორტიზებული ჩანაცვლების დანახარჯი განისაზღვრა 416 ლარით.

მგრძობელობა დაშვების ცვლილების მიმართ

ჰიდროელექტრო სადგურის 1 მეგავატი სიმძლავრის ამორტიზებული ჩანაცვლების დანახარჯის 1%-იანი ზრდა გამოიწვევს ძირითადი საშუალებების სამართლიანი ღირებულების 1%-ით ზრდას.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. შეფასებების, განსჯის და დაშვებების გამოყენება (გაგრძელება)

გამოყენების ღირებულების დაანგარიშებაში გამოყენებული მნიშვნელოვანი დაშვებები

ფულადი ნაკადების ტესტირებაში გამოყენებული მნიშვნელოვანი დაშვებები.

- ▶ ფულადი ნაკადების პროგნოზი გაკეთდა შეფასების თარიღის მდგომარეობით ფაქტობრივი საოპერაციო საქმიანობის შედეგების და ბიზნეს-გეგმის საფუძველზე.
- ▶ ფულადი ნაკადების მახასიათებლების ტესტირების მიზნებისთვის ხელმძღვანელობამ ძირითადი საშუალებები განიხილა ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთ ერთეულად, რადგან ისინი ურთიერთდამოკიდებულია და გამავალი ფულადი ნაკადების დიდი ნაწილის გონივრული მიკუთვნება ძირითადი საშუალებების ამა თუ იმ ერთეულისთვის შეუძლებელია.
- ▶ 2024-2027 წლებში (შესაბამისად) დაგეგმილია 216,000 მგვტ/სთ ელექტროენერჯის გამომუშავება. ეს არის ბოლო 15 წლის საშუალო ფაქტობრივი გამომუშავებული რაოდენობა.
- ▶ 2023-2025, 2026 და 2027 წლებში ელექტროენერჯის გასაყიდი ფასი 1 კვტ/სთ-ზე შესაბამისად განისაზღვრა 0.023 ლარის, 0.143 ლარის და 0.147 ლარის ოდენობით. 2023 წლის ოქტომბრიდან 2025 წლის ბოლომდე გასაყიდი ფასი სემეკის 2017 წლის 31 ოქტომბრის ბრძანების (მე-3 შენიშვნა) საფუძველზე განისაზღვრა. იმის გათვალისწინებით, რომ 2027 წლიდან ჰიდროელექტრო სადგურის ტარიფი აღარ იქნება მთავრობის მიერ რეგულირებადი, ღია ბაზრის ტარიფი 2027 წლიდან შეფასდა. 2026 წლის ტარიფი სემეკის ტარიფების დადგენის საერთო მეთოდოლოგიის გამოყენებით განისაზღვრა.
- ▶ ძირითადი საშუალებების ანაზღაურებადი ღირებულების განსაზღვრაში გამოყენებულია 16,21%-იანი დისკონტირების განაკვეთი. დისკონტირების განაკვეთი შეფასდა დარგის კაპიტალის საშუალო შეწონილი ღირებულების საფუძველზე.
- ▶ 4,25 წლის შემდეგ (საპროგნოზო პერიოდი) მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების საბოლოო ღირებულება განისაზღვრა განუსაზღვრელი უვადო ანუიტეტის დისკონტირების მეთოდით. საბოლოო ღირებულების გამოსათვლელად დაშვებული იქნა 3%-იანი გრძელვადიანი ზრდის ტემპი. მნიშვნელოვან დაშვებებზე დამყარებული რიცხვები ეფუძნება შემფასებლის მიერ საქმიანობის მომავალი ტენდენციების საუკეთესო შეფასებას და გარე და შიდა წყაროებიდან მიღებულ მონაცემებს, რომლებიც იმ მომენტისთვის ხელმძღვანელობისთვის იყო ხელმისაწვდომი.

ძირითადი საშუალებების სამართლიანი ღირებულების გამოთვლა უფრო მგრძობიარეა შემდეგი დაშვებების მიმართ:

- ▶ დისკონტირების განაკვეთი;
- ▶ დისკონტირების ფაქტორი;
- ▶ სარეალიზაციო ფასი.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. შეფასებების, განსჯის და დაშვებების გამოყენება (გაგრძელება)

გამოყენების ღირებულების დაანგარიშებაში გამოყენებული მნიშვნელოვანი დაშვებები (გაგრძელება)

დისკონტირების განაკვეთი

დისკონტირების განაკვეთი ასახავს ფულის დროით ღირებულებასთან მიმართებაში შესაბამისი აქტივისთვის დამახასიათებელი რისკების მიმდინარე საბაზრო შეფასებას. იგი ასევე მოიცავს შესაბამისი ფულადი ნაკადების ინდივიდუალურ რისკებს, რომლებიც არ არის ასახული სამომავლო ფულადი ნაკადების შეფასებაში. დისკონტირების განაკვეთის გამოსათვლელად გამოყენებულია კაპიტალის საშუალო შეწონილი ღირებულება. WACC ითვალისწინებს როგორც მოზიდულ, ისე საკუთარ კაპიტალს. კაპიტალის ღირებულება მიიღება ინვესტორების ინვესტიციებზე მოსალოდნელი უკუგების კოეფიციენტიდან. მოზიდული კაპიტალის ღირებულება ეყრდნობა შედარებადი რისკებისა და ვადების მქონე პროცენტიან ნასესხებ სახსრებს.

დისკონტირების ფაქტორი საპროგნოზო პერიოდში

დისკონტირების ფაქტორი არის ფულად ნაკადებზე გამრავლებული ციფრი, მათი დღევანდელ ღირებულებამდე დასაყვანად. დისკონტირების ფაქტორი განისაზღვრება კაპიტალის საშუალო შეწონილი ღირებულების დაანგარიშებით და ფულადი ნაკადების პერიოდების რაოდენობით. შემფასებლის მიერ გამოყენებული დისკონტირების ფაქტორი საპროგნოზო პერიოდში შეადგენს 0,57-ს. ქვემოთ მოცემულია ტესტირების და ეკონომიკური მოძველების შედეგების მგრძობელობა ამ დაშვებაზე.

სარეალიზაციო ფასი

სარეალიზაციო ფასი წარმოადგენს კომპანიის მიერ ერთი კვტ/სთ ელექტროენერჯისთვის დაწესებულ გასაყიდ ფასს. 2023-2025 წლების პერიოდისთვის გასაყიდი ფასი ეფუძნება პერიოდის განმავლობაში მოქმედ ტარიფებს. 2026 წლის გასაყიდი ფასი განისაზღვრება სემეკის ტარიფების განსაზღვრის ზოგადი მეთოდოლოგიის საფუძველზე. 2027 წლის გასაყიდი ფასი ეფუძნება მოლოდინს იმისა, რომ შეწყდება ტარიფის რეგულირება სახელმწიფოს მხრიდან და კომპანია განახორციელებს გაყიდვებს საბაზრო ფასებით ღია ბაზარზე.

მგრძობელობა დაშვების ცვლილების მიმართ

ზემოთ ნახსენები შეფასებები კონკრეტულად მგრძობიარეა შემდეგი ფაქტორების მიმართ:

- ▶ საპროგნოზო პერიოდის დისკონტირების ფაქტორის 7%-ით კლება ძირითადი საშუალებების ანაზღაურებად ღირებულებას 6,8%-ით (5,517 ლარი) შეამცირებდა.
- ▶ გამოყენებულ დისკონტირების განაკვეთში 1%-იანი კლება გამოიწვევს ძირითადი საშუალების ანაზღაურებადი ღირებულების 11,3%-ით (9,206 ლარი) ზრდას.
- ▶ გამოყენებულ დისკონტირების განაკვეთში 1%-იანი ზრდა გამოიწვევს ძირითადი საშუალების ანაზღაურებადი ღირებულების 9,6%-ით (7,839 ლარი) კლებას.

სს „ხრამჰესი I“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. შეფასებების, განსჯის და დაშვებების გამოყენება (გაგრძელება)

მგრძნობელობა დაშვების ცვლილების მიმართ (გაგრძელება)

- ▶ 2027 წლის შესაძლო გასაყიდი ფასის 5%-იანი კლება გამოიწვევს ძირითადი საშუალებების ანაზღაურებადი ღირებულების 8,0%-ით (6,517 ლარი) კლებას.
- ▶ 2027 წლის შესაძლო გასაყიდი ფასის 5%-იანი ზრდა გამოიწვევს ძირითადი საშუალებების ანაზღაურებადი ღირებულების 8,0%-ით (6,517 ლარი) ზრდას.
- ▶ 2027 წლის გასაყიდი ფასის 23%-ით შემცირება ძირითადი საშუალებების ამორტიზებული ჩანაცვლების დანახარჯს გამოყენების ღირებულებას გაუტოლებს.

5. სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

ქვემოთ ჩამოთვლილია სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც უკვე გამოიცა, მაგრამ ძალაში არ არის შესული კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის. კომპანია არ მოელოს, რომ ამ სტანდარტების და ცვლილებების გამოყენებას არსებითი გავლენა ექნება მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- ▶ ფასს (IFRS) 16-ის ცვლილება: საიჯარო ვალდებულება გაყიდვასა და უკუიჯარაში (ძალაშია 2024 წლის 1 იანვრიდან)
- ▶ ბასს (IAS) 1-ის ცვლილება: ვალდებულებების მოკლევადიანად და გრძელვადიანად კლასიფიცირება (ძალაშია 2024 წლის 1 იანვრიდან)
- ▶ მომწოდებლის ფინანსური შეთანხმებები - ბასს (IAS) 7-ის და ფასს (IFRS) 7-ის ცვლილება - (ძალაშია 2024 წლის 1 იანვარს და ამ თარიღის შემდგომ პერიოდებში)

6. ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან ამონაგების უმრავლესობა უკავშირდება ამონაგებს ელექტროენერჯის გაყიდვიდან. ამონაგების გამომუშავება საქართველოში ხდება. მომხმარებლების მიხედვით ამონაგები ასე გამოიყურება:

	2023	2022
ამონაგები საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოებზე გაყიდვებიდან (მე-17 შენიშვნა)	3,434	4,634
ამონაგები მესამე მხარეებზე გაყიდვებიდან	1,219	492
სხვა ამონაგები	-	117
სულ ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	4,653	5,243

2023 წლისა და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სახელშეკრულებო ვალდებულებები არ არსებობდა. ინფორმაციები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან წარმოქმნილი აქტივების შესახებ მოცემულია მე-10 შენიშვნაში.

სს „ხრამჭესი I“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

7. ფინანსური შემოსავალი

	2023	2022
საპროცენტო შემოსავალი საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოს სესხებზე (მე-11 და მე-17 შენიშვნები)	356	857
საკურსო სხვაობით განპირობებული წმინდა შემოსულობა	-	541
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო ანაზრებზე და მიმდინარე ანგარიშებზე (მე-12 შენიშვნა)	929	333
მთლიანი ფინანსური შემოსავალი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით	1,285	1,731

საკურსო სხვაობით განპირობებული შემოსულობა და ზარალი მეტწილად წარმოიშობა კომპანიის აშშ დოლარში გამოხატული აქტივების და ვალდებულებების გადაფასებით. დამატებითი ინფორმაცია სავალუტო რისკის შესახებ იხილეთ მე-15 შენიშვნაში.

8. მოგების გადასახადი

საგადასახადო კანონმდებლობის ცვლილების ძალაში შესვლის შემდეგ (მე-3 შენიშვნა) 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიამ მთლიანად შემოაბრუნა თავისი გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები ბასს (IAS) 12-ის „მოგებიდან გადასახადები“ შესაბამისად, რათა გადავადებული გადასახადები შეაფასოს 0%-იანი საგადასახადო განაკვეთით, რომელიც მოქმედებს გაუნაწილებელ მოგებაზე 2017 წლის 1 იანვრიდან.

2023 წელს კომპანიამ აღიარა 1,941 ლარი განაწილებულ მოგებაზე მოგების გადასახადის სახით (მე-13 შენიშვნა), რომელიც წარმოადგენს გამოცხადებული დივიდენდების თანხაზე კანონით დადგენილი საგადასახადო განაკვეთს (15/85).

2022 წელს 1,138 ლარის მოგების გადასახადის გაუქმება წარმოადგენს 1,200 ლარის დარიცხვის გაუქმებას (გამოცხადებული 6,800 ლარის დივიდენდები გაუქმდა) და 62 ლარის (350 ლარის დივიდენდები გამოცხადდა და მოხდა მათი გადახდა) დარიცხვის ეფექტს.

სს „ხრამჰესი I“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

9. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების მოძრაობა ასეთი იყო:

	მიწა	შენობა- ნაგებო- ბები და ობიექ- ტები	მანქანა- მოწყობი- ლობები	ავტოსატ- რანსპორ- ტო საშუა- ლებები	დაუმთავ- რებელი მშენებ- ლობა	სხვა	სულ
თვითღირებულება და გადაფასებული ღირებულება							
2021 წლის 31 დეკემბერს	586	18,784	21,855	819	4,574	331	46,949
შესყიდვები	-	-	66	110	5,566	64	5,806
გასვლა/ჩამოწერა	-	-	(5)	(111)	-	(1)	(117)
გადატანები	-	-	3,538	-	(3,538)	-	-
2022 წლის 31 დეკემბერს	586	18,784	25,454	818	6,602	394	52,638
შესყიდვები	-	-	288	-	1,352	4	1,644
გასვლა/ჩამოწერა	-	-	-	-	-	1	1
გადატანები	-	-	6,587	-	(6,587)	-	-
სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული აფასება	2,248	15,803	4,909	257	1	21	23,239
სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული ჩამოფასება	(10)	(2,691)	(2,618)	-	-	(18)	(5,337)
მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში აღიარებული აფასება	-	511	3,199	-	-	-	3,710
მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში აღიარებული ჩამოფასება	-	(4,499)	(12,142)	-	-	(19)	(16,660)
გადაფასებისას დაგროვილი ცვეთის ელიმინირება	-	(2,187)	(4,728)	(342)	-	(155)	(7,412)
2023 წლის 31 დეკემბერს	2,824	25,721	20,949	733	1,368	228	51,823
დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება							
2021 წლის 31 დეკემბერს	-	(912)	(1,628)	(281)	-	(63)	(2,884)
გასვლა/ჩამოწერა	-	-	5	111	-	1	117
ცვეთა წლის განმავლობაში	-	(729)	(1,682)	(101)	-	(53)	(2,565)
2022 წლის 31 დეკემბერს	-	(1,641)	(3,305)	(271)	-	(115)	(5,332)
გასვლა/ჩამოწერა	-	-	-	-	-	1	1
გადაფასებისას დაგროვილი ცვეთის ელიმინირება	-	2,187	4,728	342	-	155	7,412
ცვეთა წლის განმავლობაში	-	(802)	(1,934)	(98)	-	(56)	(2,890)
2023 წლის 31 დეკემბერს	-	(256)	(511)	(27)	-	(15)	(809)
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
2021 წლის 31 დეკემბერს	586	17,872	20,227	538	4,574	268	44,065
2022 წლის 31 დეკემბერს	586	17,143	22,149	547	6,602	279	47,306
2023 წლის 31 დეკემბერს	2,824	25,465	20,438	706	1,368	213	51,014

სს „ხრამჰესი I“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

10. სავაჭრო მოთხოვნები

	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო მოთხოვნები საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოს მიმართ (მე-17 შენიშვნა)	636	491
სავაჭრო მოთხოვნები სხვა მომხმარებლების მიმართ	1	2
	637	493

სავაჭრო მოთხოვნებს პროცენტი არ ერიცხებათ და მათი ვადა, როგორც წესი, 30 დღეა. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სავაჭრო მოთხოვნების ვადაგადაცილებას ადგილი არ ჰქონია, ხოლო არსებული ნაშთები სრულად უკავშირდება დეკემბრის გაყიდვებს. სავაჭრო მოთხოვნების რეზერვის შესაფასებლად კომპანია პროგნოზირებულ მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს იყენებს. ამ მეთოდის გამოყენებით, 2023 წლის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არაარსებითია და რეზერვი არ აღიარებულა.

11. სასესხო მოთხოვნა

	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი
სასესხო მოთხოვნა 1 იანვრის მდგომარეობით	6,216	9,013
მიღებული ძირითადი თანხა	(5,832)	(2,650)
მიღებული პროცენტი	(456)	(1,454)
ფინანსური შემოსავალი (მე-7 შენიშვნა)	356	857
(ზარალი)/შემოსულობა სასესხო მოთხოვნის ხელახალი შეფასებიდან	(284)	450
სასესხო მოთხოვნა 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	6,216
მოკლევადიანი	-	183
გრძელვადიანი	-	6,033

2021 წლის 1 მარტს 6,331 ლარის ოდენობით სავაჭრო მოთხოვნები საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოს მიმართ ლარში გამოხატულ პროცენტიან სესხად გარდაიქმნა, რომლის დაფარვის წელი იყო 2024, და ერიცხებოდა წლიური 10%. 2022 წლის განმავლობაში საპროცენტო განაკვეთი 14%-ით შეიცვალა და შედეგად აღიარდა ხელახალი შეფასებით მიღებული შემოსულობა სესხის მოდიფიცირებაზე 450 ლარის ოდენობით. 2023 წელს სასესხო ვალდებულება მთლიანად წინსწრებით დაიფარა და შედეგად აღიარდა ხელახალი შეფასებით მიღებული ზარალი 284 ლარის ოდენობით.

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სასესხო მოთხოვნის რეზერვის შესაფასებლად კომპანიამ პროგნოზირებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდი გამოიყენა. ამ მეთოდის ფარგლებში განსჯის საფუძველზე, კომპანიამ შეაფასა, რომ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არაარსებითი იყო, შესაბამისად 2022 წელს საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოს მიმართ სასესხო მოთხოვნისთვის რეზერვი არ აღიარებულა.

სს „ხრამჭესი I“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

12. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი
ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში	1,500	9,021

2023 წელს ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე დარიცხულმა პროცენტმა 929 ლარი (2022 წ.: 333 ლარი) შეადგინა.

ბანკში ნაღდი ფულის ნაშთს წლიური პროცენტი ერიცხება საბანკო ანაზრის შეთანხმებული განაკვეთით.

13. საკუთარი კაპიტალი

(ა) გამოშვებული კაპიტალი

2023 წლისა და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიას ჰქონდა ავტორიზებული და გამოშვებული 3,447,238 აქცია, თითოეულის ფასით 0,001 ლარი. 2023 წლისა და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ამ აქციების 100%-ის მფლობელია „გარდაბანი ჰოლდინგი ზივი“.

(ბ) დივიდენდები

საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად, კომპანიას შეუძლია დივიდენდების გამოცხადება თავისი წმინდა მოგებიდან. 2023 წლის განმავლობაში კომპანიამ გამოაცხადა და სრულად გადაიხადა 11,000 ლარის დივიდენდები. 2022 წლის განმავლობაში 2022 წლამდე გამოცხადებული 6,800 ლარის დივიდენდები გაუქმდა და 350 ლარის დივიდენდები გამოცხადდა და მოხდა მათი გადახდა.

14. სავაჭრო და სხვა ვალდებულება

	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი
დაკავშირებული მხარისთვის გადასახდელი მართვის მომსახურების გასამრჯელო (მე-17 შენიშვნა)	3,504	3,521
დაკავშირებული მხარისთვის გადასახდელი ტექნიკური მომსახურების გასამრჯელო (მე-17 შენიშვნა)	1,003	1,007
სავაჭრო ვალდებულება მომწოდებლების მიმართ	143	33
სხვა ვალდებულება	384	314
	5,034	4,875

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

14. სავაჭრო და სხვა ვალდებულება (გაგრძელება)

ზემოხსენებული ფინანსური ვალდებულებების პირობები

- ▶ მომწოდებლების მიმართ სავაჭრო ვალდებულება უპროცენტოა და, ჩვეულებრივ, 30 დღეში იფარება;
- ▶ ვალდებულება დაკავშირებული მხარეების მიმართ გამოწვეულია 2011 წლამდე შესრულებული გარიგებებით, რომლებიც არის ვადაგადაცილებული, მაგრამ გადაუხდელი, რადგან დაკავშირებულ მხარეს არ მოუთხოვია მისი დაფარვა;
- ▶ სავაჭრო ვალდებულება მომწოდებლების მიმართ და სხვა ვალდებულებები ძირითადად აშშ დოლარშია გამოხატული.

15. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკების მართვა

მიმოხილვა

კომპანიის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები შედგება სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებისგან. ამ ფინანსური ვალდებულების ძირითადი მიზანია კომპანიის კაპიტალური და საოპერაციო დანახარჯების დაფინანსება. კომპანიას აქვს პირდაპირ თავისი ოპერაციებიდან მიღებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანება და ფულადი სახსრები მიმდინარე ანგარიშებზე.

კომპანიის საქმიანობისთვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია საკრედიტო რისკი, ლიკვიდობის რისკი და საბაზრო რისკი.

კომპანია არის საბოლოო მშობელი საწარმოს მიერ კონტროლირებული დიდი ჯგუფის ნაწილი. ფინანსური რისკების უმეტესობის ზედამხედველობა და კონტროლი ხდება საბოლოო მშობელი საწარმოს დონეზე. ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების უმეტესობა კომპანიის საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოებთან აქვს. ფინანსური რისკის მართვის მიზანია კომპანიის ყოველდღიური ოპერაციების შესრულების უზრუნველყოფა, ოპერაციებიდან საკმარისი ნაღდი ფულის მიღება, რომ დააფინანსოს საოპერაციო და მიმდინარე კაპიტალური დანახარჯები და მომსახურების ვალდებულებები მესამე მხარეების მიმართ.

(ა) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს ფინანსური ინსტრუმენტით ან მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და ამით ორგანიზაციას ფინანსური ზარალი მიადგება. კომპანიას საკრედიტო რისკი აქვს საოპერაციო საქმიანობის (ძირითადად, სავაჭრო მოთხოვნები) და ფინანსური საქმიანობის ნაწილში, ასევე ბანკებში განთავსებული ანაზრებიდან გამომდინარე.

სს „ხრამჰესი I“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

15. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკების მართვა

(ა) საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიას სავაჭრო მოთხოვნა აქვს საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოს - შპს „თბილისის ელექტრომიმწოდებელი კომპანიის“ მიმართ 636 ლარის ოდენობით (2022 წლის 31 დეკემბერს: 491 ლარი). სავაჭრო მოთხოვნა შპს „თბილისის ელექტრომიმწოდებელი კომპანიის“ მიმართ უკავშირდება დეკემბრის გაყიდვებს და ის ვადაგადაცილებული არ არის. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სასესხო მოთხოვნა სს „თელასის“ მიმართ სრულად დაფარული იყო (2022 წლის 31 დეკემბერს: 6,216 ლარის ოდენობით სასესხო მოთხოვნა ვადაგადაცილებული არ იყო).

ჯგუფის შიგნით ვადაგადაცილებული ნაშთების და სხვა ფინანსური ინსტრუმენტების დაფარვას მართავს საბოლოო მშობელი საწარმო, ჯგუფში ფულადი რესურსების საჭიროების, და არა ინდივიდუალური ინსტრუმენტების ვადიანობის მიხედვით. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ შპს „თბილისის ელექტრომიმწოდებელი კომპანია“ გადახდისუნარიანი საწარმოა და ნებისმიერი ვადადამდგარი თანხა დაბრუნდება, თუ წარმოიშობა დამატებითი სახსრების საჭიროება. ამგვარად მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი მიჩნეულ იქნა არაარსებითად და მისაღები თანხებისთვის ანარიცხი არ შექმნილა.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები ოთხ უმსხვილეს ქართულ ბანკში ინახება საერთაშორისო საკრედიტო რეიტინგით: BB-/B-/B+. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები არც გაუფასურებულა და არც ვადაგადაცილებულია.

მაქსიმალური საკრედიტო რისკის ზომა საანგარიშგებო თარიღში იყო:

	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო მოთხოვნები (მე-10 შენიშვნა)	637	493
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (მე-12 შენიშვნა)	1,500	9,021
სასესხო მოთხოვნა (მე-11 შენიშვნა)	-	6,216
	2,137	15,730

(ბ) ლიკვიდობის რისკი

ლიკვიდობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ კომპანიას გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება, რაც გულისხმობს მათ დაფარვას ფულადი სახსრებით ან სხვა რომელიმე ფინანსური აქტივით. ლიკვიდობის მართვის მიმართ კომპანიის მიდგომაა, შეძლებისდაგვარად იმის უზრუნველყოფა, რომ ყოველთვის ჰქონდეს ვადადამდგარი ვალდებულებების დაფარვისთვის საკმარისი ლიკვიდობა როგორც ნორმალურ, ისე სტრესულ პირობებში, დაუშვებელი დანაკარგების განცდისა და კომპანიის რეკუტაციისთვის საფრთხის შექმნის გარეშე.

სს „ხრამჭესი I“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

15. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკების მართვა

(ბ) ლიკვიდობის რისკი (გაგრძელება)

ლიკვიდობის რისკის გონივრული მართვა გულისხმობს საკმარისი რაოდენობის ფულადი სახსრების შენარჩუნებას და დაფინანსების ხელმისაწვდომობას საკმარისი საკრედიტო თანხების საშუალებით. კომპანიის მოკლევადიანი ვალდებულებების და მოკლევადიანი აქტივების უმრავლესობა დაკავშირებული მხარეების მიმართ აქვს, შესაბამისად ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ ეს კომპანიას ანიჭებს შესაბამის მოქნილობას გადახდების და მიღებული ფულადი სახსრების ვადებთან დაკავშირებით, რაც საჭიროა ბიზნესში ადეკვატური ლიკვიდურობის უზრუნველსაყოფად მომავალში. საანგარიშგებო თარიღის მდგომარეობით კომპანიის მოკლევადიანი აქტივები მათ მოკლევადიან ვალდებულებებს აჭარბებს. საანგარიშგებო თარიღის მდგომარეობით მოკლევადიანი ვალდებულებები მათ მოკლევადიან აქტივებს 2,174 ლარით აჭარბებს. ეს ნეგატიური ლიკვიდობის ინტერვალი მეტწილად გამოწვეული იყო 11,000 ლარის ოდენობით დივიდენდებით, რომლებიც 2023 წელს გამოცხადდა და გაიცა. თუმცა, აღსანიშნავია, რომ კომპანიას აქვს 4,507 ლარის ოდენობით ვალდებულება საბოლოო მშობელი საწარმოს მიმართ (მე-17 შენიშვნა), რომელიც მრავალი წლის განმავლობაში არ დაფარულა და კომპანია არ მოელის, რომ საბოლოო მშობელი საწარმო მოითხოვს ამ თანხებს უახლოეს მომავალში, თუ ეს მის ფინანსურ სტაბილურობას დააზიანებს.

ცხრილში ქვემოთ მოცემულია კომპანიის ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი ხელშეკრულებით გათვალისწინებული არადისკონტირებული გადახდების საფუძველზე:

2023 წლის 31 დეკემბერი	საბალანსო ღირებუ- ლება	სახელშეკ- რულებო ფულადი ნაკადები	მოთხოვ- ნამდე	0-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე
ფინანსური ვალდებულებები						
საიჯარო ვალდებულებები	80	110	-	-	16	94
სავაჭრო და სხვა ვალდებულება (მე-14 შენიშვნა)	5,034	5,034	4,507	527	-	-
	5,114	5,144	4,507	527	16	94

2022 წლის 31 დეკემბერი	საბალანსო ღირებუ- ლება	სახელშეკ- რულებო ფულადი ნაკადები	მოთხოვ- ნამდე	0-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე
ფინანსური ვალდებულებები						
საიჯარო ვალდებულებები	95	108	-	-	14	94
სავაჭრო და სხვა ვალდებულება (მე-14 შენიშვნა)	4,875	4,875	4,528	347	-	-
	4,970	4,983	4,528	347	14	94

სს „ხრამჭესი I“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

15. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკების მართვა

(გ) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამომავლო ფულადი ნაკადების სამართლიანი ღირებულება ცვალებადი იქნება საბაზრო ფასების მერყეობის გამო. საბაზრო ფასები ორი ტიპის რისკს შეიცავს: საპროცენტო განაკვეთის რისკი და სავალუტო რისკი. ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებზეც საბაზრო რისკი მოქმედებს, მოიცავს სასესხო მოთხოვნებს და ბანკებში არსებულ მიმდინარე ანგარიშებს.

შემდეგ ნაწილში წარმოდგენილი მგრძობელობის ანალიზი ეხება პოზიციას 2023 წლისა და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. მგრძობელობის ანალიზი მომზადებულია იმ საფუძველზე, რომ წმინდა ვალის ოდენობა, სესხის განაკვეთის პროფილი და ფინანსური ინსტრუმენტების პროპორციული წილი უცხოურ ვალუტებში მუდმივია.

კომპანია არ ექვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რისკს იმ ფაქტის გამო, რომ მის ყველა ფინანსურ აქტივს და ვალდებულებას ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთი აქვს.

სავალუტო რისკი გამოიხატება იმაში, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულება შეიძლება მერყეობდეს სავალუტო კურსის ცვლილების გამო. კომპანიისთვის დამახასიათებელი სავალუტო რისკი ძირითადად უკავშირდება უცხოურ ვალუტაში გამოხატულ ფინანსურ ვალდებულებებს.

კომპანია არ ახდენს გაცვლითი კურსის რისკის წინააღმდეგ ჰეჯირებას. კომპანიის სავალუტო რისკები ასეთი იყო:

	აშშ დოლარში გამოხატული	
	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო და სხვა ვალდებულება	(4,507)	(4,528)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	-	840
წმინდა რისკის ზომა	(4,507)	(3,688)

აშშ დოლართან მიმართებაში ლარის გამყარება/გაუფასურება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოგების ან ზარალის ქვემოთ წარმოდგენილ თანხებს შემდეგნაირად გაზრდიდა/(შემამცირებდა). ეს ანალიზი ეყრდნობა სავალუტო კურსების მერყეობას, რომელიც კომპანიის აზრით მოსალოდნელი იყო საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების თარიღისთვის. ანალიზი ეფუძნება დაშვებას, რომ ყველა დანარჩენი ცვლადი მუდმივი რჩება.

	გამყარება	გაუფასურება
2023 წლის 31 დეკემბერი		
აშშ დოლარი (18.84%-იანი ცვლილება)	849	(849)
2022 წლის 31 დეკემბერი		
აშშ დოლარი (20%-იანი ცვლილება)	738	(738)

სს „ხრამჭესი I“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

15. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკების მართვა

(დ) სამართლიანი ღირებულება

კომპანიის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების ანალიზი ასე გამოიყურება:

	დონე	2023 წლის 31 დეკემბერი		2022 წლის 31 დეკემბერი	
		საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება
ფინანსური აქტივები					
სავაჭრო მოთხოვნები (მე-10 შენიშვნა)	მე-3 დონე	637	637	493	493
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (მე-12 შენიშვნა)	1-ლი დონე	1,500	1,500	9,021	9,021
სასესხო მოთხოვნა (მე-11 შენიშვნა)	მე-3 დონე	-	-	6,216	5,803
ფინანსური ვალდებულებები					
საიჯარო ვალდებულებები	მე-3 დონე	80	80	95	90
სავაჭრო და სხვა ვალდებულება (მე-14 შენიშვნა)	მე-3 დონე	5,034	5,034	4,875	4,875

სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებულია შემდეგი მეთოდები და დაშვებები:

- ▶ ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების, სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების და სავაჭრო მოთხოვნების სამართლიანი ღირებულება მათ საბალანსო ღირებულებას არის მიახლოებული, რაც ამ ინსტრუმენტების მოკლევადიანი დაფარვის ვადით არის გამოწვეული;
- ▶ სასესხო მოთხოვნების და საიჯარო ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით მოქმედ ბაზარზე საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებული განაკვეთების გამოყენებით.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები იზღუდება ძირითადი საშუალებებით, რომლებიც ფასდება გადაფასების მოდელის გამოყენებით და მისი კატეგორია სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში მე-3 დონეს მიეკუთვნება.

(ე) კაპიტალის მართვა

კომპანიას არ აქვს კაპიტალის მართვის ოფიციალური პოლიტიკა, მაგრამ ხელმძღვანელობა ცდილობს შეინარჩუნოს შესაბამისი კაპიტალის ბაზა (რომელიც განისაზღვრება კომპანიის ფასს-ით მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი საკუთარი კაპიტალის თანხის საფუძველზე), რომ დაკმაყოფილდეს კომპანიის საოპერაციო და სტრატეგიული მიზნები.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

16. პირობითი ვალდებულებები

საგადასახადო პირობითი ვითარებები საქართველოში

საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხშირია საკანონმდებლო ცვლილებები, ოფიციალური განცხადებები და სასამართლო გადაწყვეტილებები, რომლებიც ხშირად ბუნდოვანი და ურთიერთსაწინააღმდეგოა და სხვადასხვაგვარად შეიძლება იქნეს გაგებული. საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევის შემთხვევაში, საგადასახადო უწყება არ დააკისრებს დამატებით გადასახადებს, ჯარიმებს ან სახდელს, იმ წლიდან, რომელშიც წარმოიშვა დარღვევა ექვსი წლის გასვლის შემდეგ.

ამ გარემოებებმა შეიძლება საქართველოში შექმნან საგადასახადო რისკები, რომლებიც უფრო მნიშვნელოვანია, ვიდრე სხვა ქვეყნებში. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მან ადეკვატურად გაითვალისწინა საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების საკუთარი ინტერპრეტაციის საფუძველზე. მაგრამ შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაცია შეიძლება განსხვავდებოდეს თუ ისინი შეძლებენ თავიანთი ინტერპრეტაციის განხორციელებას, ამას შესაძლოა მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ჰქონდეს ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის ხელმძღვანელობა აფასებს თავის საგადასახადო პოზიციას და განიხილავს იმ გარიგებებს, რომლებიც შეიძლება ექვექვემ დააყენონ საგადასახადო ორგანოებმა. როდესაც სავარაუდოა, რომ ამგვარი ექვსი წლის წარმოშობის შემთხვევაში წარმოიქმნება დამატებითი საგადასახადო ვალდებულება, კომპანია ანარიცხს აღიარებს თავის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

კონფლიქტი უკრაინაში

უკრაინაში კონფლიქტის შედეგად ბევრმა წამყვანმა ქვეყანამ და ეკონომიკურმა კავშირმა უმკაცრესი ეკონომიკური სანქციები დაუწესა რუსეთს, მათ შორის რუსულ ბანკებს, სხვა საწარმოებსა და ფიზიკურ პირებს. კონფლიქტის დაწყების შემდეგ რუსული რუბლი უცხოურ ვალუტებთან მიმართებით მნიშვნელოვნად გაუფასურდა, ასევე გაუფასურდა რუსული ფასიანი ქაღალდების ბაზრების და სხვა ბაზრებზე რეგისტრირებული რუსული კომპანიების ღირებულება. სიტუაცია ჯერ კიდევ ვითარდება, თუმცა უკვე გამოიწვია ჰუმანიტარული კრიზისი და უზარმაზარი ეკონომიკური ზარალი უკრაინაში, რუსეთსა და დანარჩენ მსოფლიოში. უკრაინა და რუსეთი საქართველოს მნიშვნელოვანი სავაჭრო პარტნიორები არიან. მოსალოდნელია, რომ ომს უარყოფითი გავლენა ექნება საქართველოს ეკონომიკაზე.

კომპანიის საბოლოო მშობელი საწარმოს აკონტროლებს რუსეთის ფედერაცია. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღის მდგომარეობით, არც კომპანია და არც საბოლოო მშობელი საწარმო არ იყვნენ სანქცირებული ევროკავშირის, აშშ-ის და გაერთიანებული სამეფოს მიერ. კომპანია არ არის სანქცირებული საქართველოში. კომპანიას არ აქვს სავაჭრო ოპერაციები თავის საბოლოო მშობელ საწარმოსთან და საბოლოო ვალდებულების ერთადერთი ნაშთი უკავშირდება მართვის და ტექნიკური მომსახურებების ღირებულების ვალდებულებას 4,507 ლარის ოდენობით (მე-14, მე-17 შენიშვნები). გარდა ამისა, კომპანია არ ახორციელებს ოპერაციებს რუსეთში, უკრაინაში, გაერთიანებულ სამეფოში, აშშ-ში ან ევროკავშირში და მისი ბიზნეს-საქმიანობების უმრავლესობა საქართველოში ხორციელდება.

სს „ხრამჰესი I“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

16. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

საგადასახადო პირობითი ვითარებები საქართველოში (გაგრძელება)

2023 წლის განმავლობაში გადახდილი დივიდენდები განაწილდა მშობელ საწარმოზე, რომელიც არ არის სანქცირებული ევროკავშირის, აშშ-ის ან გაერთიანებული სამეფოს მიერ.

ზემოთ ხსენებულის გათვალისწინებით, გვჯერა, რომ კომპანიის ბიზნეს-საქმიანობებთან დაკავშირებული ცალსახა და არსებული საფრთხე არ არსებობს, თუმცა, ვინაიდან კონფლიქტი ჯერაც მიმდინარეობს, შეუძლებელია იმის სარწმუნოდ შეფასება, თუ როგორ აისახება ეს კომპანიის საქმიანობაზე, ასევე გაურკვეველია, რა მასშტაბის გავლენას მოახდენს ის ზოგადად ეკონომიკაზე.

17. დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაცია

(i) ოპერაციები ხელმძღვანელობასთან

2023 წლის განმავლობაში კომპანიის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობამ წლის განმავლობაში მიიღო 315 ლარის ოდენობით ანაზღაურება (2022 წ.: 218 ლარი), რომელიც შედგებოდა ხელფასებისა და პრემიების, ასევე დასაქმებულთა სხვა გასამრჯელოებისგან.

(ii) ამონაგები

	გაყიდვები დაკავშირებულ მხარეებზე 2023 წლის განმავლობაში	გაყიდვები დაკავშირებულ მხარეებზე 2022 წლის განმავლობაში	მოთხოვნები დაკავშირებულ მხარეების მიმართ 2023 წლის 31 დეკემბერს	მოთხოვნები დაკავშირებულ მხარეების მიმართ 2022 წელს
ელექტროენერჯის გაყიდვა				
საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები (მე-6 და მე-10 შენიშვნები)	3,434	4,634	636	491

გაყიდვები ეფუძნება საქართველოს ენერჯეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიერ დადგენილ ტარიფებს.

სს „ხრამჭესი I“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

17. დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაცია (გაგრძელება)

(iii) სავაჭრო და სხვა ვალდებულება

	ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების მიმართ 2023 წლის 31 დეკემბერს	ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების მიმართ 2022 წლის 31 დეკემბერს
<i>საბოლოო მშობელი საწარმოს მიმართ</i>		
მართვის მომსახურების ღირებულება (მე-14 შენიშვნა)	3,504	3,521
ტექნიკური მომსახურების ღირებულება (მე-14 შენიშვნა)	1,003	1,007
	4,507	4,528

(iv) გაცემული სესხი

სულ სასესხო მოთხოვნების ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ნული ლარია (2022 წლის 31 დეკემბერს: 6,216 ლარი). 2023 წლის საპროცენტო შემოსავალი 356 ლარს შეადგენს (2022 წელს: 857 ლარი). ხელახალი შეფასებით მიღებული ზარალი 284 ლარის ოდენობით (2022 წ.: 450 ლარის შემოსულობა) ასევე უკავშირდება სასესხო მოთხოვნებს საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოს მიმართ (მე-11 შენიშვნა).